

İSLAM MEDENİYETİNDE BİLİM ÖNCÜLERİ

- MÜSİKİ -

PROJE EDITÖRÜ: MEHMET AZİMLİ

Kitap Editörü: Sema Dinç

İLİMYURDU YAYINCILIK: 186

İnceleme-Araştırma

İslam Medeniyetinde Bilim Öncüleri Serisi - 6

ISBN: 978-605-2339-56-5

Kitabın Adı

İSLAM MEDENİYETİNDE BİLİM ÖNCÜLERİ / MÜSİKİ

Proje Editörü

Prof. Dr. Mehmet Azimli

Kitap Editörü

Sema Dinç

Eylül 2021

İç Düzen

İlimyurdu Yayıncılık

Kapak Tasarımı

Yunus Karaaslan

Baskı-Cilt

Enes Basın Yayın ve Matbaacılık Ltd. Şti.

Litros Yolu Fatih Sanayi Sitesi No: 12/210 Topkapı/İstanbul

Tel: 0212 501 47 63 Sertifika No: 45822

ilimyurdu
Yayıncılık ve Eğitim Hizmetleri Ltd. Şti.

Molla Gürani Mh. Akkoyunlu Sk. No: 36 Fındıkzade- Fatih / İSTANBUL

Tel: 0212 533 05 35 Faks: 0212 631 53 69

www.ilimyurdu.com info@ilimyurdu.com

Sertifika No: 45032

Bu eserin tüm yayın hakları İlimyurdu Yayıncılık ve Eğitim Hiz. Ltd. Şti'ne aittir.
Eleştirel makale ve dergilerde yapılacak kısa alıntılar dışında, bu kitabın bir kısmı veya tamamını, yayıncının izni olmadan yayımlanamaz.

mana
YAYINLARI

2021

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

01 Aralık 2021

HACI ÂRİF BEY (1885) (080075)

Erdoğan Ateş^(*)

*"Türk MüsİKİsi Tarihinde Şarka Formuna
Yeni Bir Anlayış Getiren Bestekâr."*

Hayatı

Asıl adı Mehmed Ârif olan bestekâr, 1831 yılında, İstanbul Eyüp'te Kurukavak Caddesi üzerinde mütevazı bir evde dünyaya geldi. Babası Ebûbekir Efendi, Eyüp'te Şer'î Mahkemesi başkâtibi olarak çalışmıştır. Daha ilköğrenimi sırasında güzel sesi ve müsikî kabiliyeti ile dikkat çekmiş, Zekâi Dede'den (1897), bestekâr Eyyubî Mehmed Bey'den (1850) dersler almıştır. Daha sonra Zekâi Dede, onu hocası İsmail Dede Efendi'yle (1846) tanıştırmıştır.

Ârif Bey, genç yaşında Bâb-ı Seraskerî Kalemî'nde kâtip yardımcısı olarak göreve başlamış, aynı zamanda Muzıka-yi Hümâyun'un Türk MüsİKİsi bölümüne de alınarak eğitimine burada devam etmiştir. Sesinin güzelliği ve müsikîdeki üstün kabiliyeti ile Sultan Abdülmecid'den (1839-1861) yakınlık görmüş, yirmili yaşlarında padişaha mâbeynci olmuştur. Bir müddet sonra Saray Harem'inde cariyelere meşk hocası olarak tayin edilmiştir. Oldukça yakışıklı bir fizikî yapıya ve etkili bir sese sahip olan Ârif Bey, haremde Çeşmidilber adlı cariyeye âşık olmuş, saray geleneklerine uygun olmayan bu olay neticesinde bu hanımla evlendirilerek saraydan uzaklaştırılmıştır. Ancak evliliklerinden bir müddet sonra hanımı Çeşmidilber'in kendisini terk etmesi üzerine kürdîli-hıcazkâr makamunda bestelediği, "Niçin terk eyleyip gittin a zâlim" adlı şarka ile bu üzüntüsünü ifade etmiştir.

* Öğr. Gör., SDÜ İlahiyat Fakültesi, erdoganates@sdu.edu.tr.